

Beweis:
Wie aus einer Mücke ein Elefant werden kann.

ilustracja: Franz Schmidt, *Ewolucja według teorii Darwina*, 1870

Stoisko NIH w Warszawie:
C5 w namiocie C przy PKiN od strony Kinoteki

kontakt
Niemiecki Instytut Historyczny
w Warszawie
Pałac Karnickich
al. Ujazdowskie 39
00-540 Warszawa
+48 22 525 83 00
dhi@dhi.waw.pl

dhi.waw.pl
 /DHIWarschau

Ein Institut der
**Max Weber
Stiftung**
.....
Deutsche
Geisteswissenschaftliche
Institute im Ausland

Debaty Niemieckiego Instytutu Historycznego w Warszawie

w ramach Międzynarodowych
Targów Książki w Warszawie

24/25.05.2024
Pałac Kultury i Nauki
pl. Defilad 1

 Deutsches
Historisches Institut
Warschau
 Niemiecki
Instytut Historyczny
w Warszawie

Humanistyka w Europie Środkowo-Wschodniej – wyzwania dla wydawców

piątek, 24.05.2024, godz. 16:00
IV p. PKiN, sala Kijów

Reformy systemów nauki w Europie Środkowo-Wschodniej sprawiły, że humaniści z tego regionu coraz częściej publikują zagranicą, nierzadko w wolnym dostępie. Dzieje się tak zarówno w Polsce, jak i w innych krajach, a zmiana ta stała się łatwo zauważalna w ciągu ostatnich kilku lat. Autorów i wydawców stawia ona przed nowymi wyzwaniami. Rynek książki naukowej ewoluuje dziś więc w tempie dotychczas niespotykanym, a naukowcy mierzą się z nieznanymi im dotąd trudnościami, ale też zyskują zupełnie nowe szanse dotarcia do czytelników.

O regionalnej specyfice tych zjawisk rozmawiać będą:

Andrzej Chrzanowski, prezes zarządu wydawnictwa Sedno, przedstawiciel wydawców naukowych przy Polskiej Izbie Książki

Frances Pinter, wieloletnia wydawczyni m.in. Manchester University Press, Central European University Press, propagatorka open access i współtwórczyni inicjatywy SUPRR wspierającej ukraińskich wydawców

Diethard Sawicki, redaktor wydawnictwa Brill współpracujący z autorami z Europy Środkowo-Wschodniej

Prowadzenie: **Magdalena Saryusz-Wolska**, dyrektorka Niemieckiego Instytutu Historycznego w Warszawie, redaktorka i tłumaczka

Spotkanie odbędzie się w języku angielskim i polskim. Zapewniamy tłumaczenie symultaniczne.

Chłopi i chłopki czyli o społecznych układach na dawnej wsi

Debata Niemieckiego Instytutu Historycznego w Warszawie i tygodnika „Polityka”

piątek, 24.05.2024, godz. 17:00
IV p. PKiN, sala Kijów

Czy chłopci byli brudni, głupi, leniwi, gburowaci i zabobonni, a może wszystkie te „łatki” mają jakieś uzasadnienie, bo jednocześnie mieszkańcy wsi umieli współpracować, potrafili być zaradni, honorowi i odważni. Może wszystko zależało od wyznawanej religii? A co z sielską wizją romantyków o „wsi spokojnej, wsi wesołej”, bo z jednej strony chłopci dość swobodnie podchodzili do spraw ciała i seksu przedmałżeńskiego, z drugiej zaś wiejski patriarchalizm tłamsił kobiety? Czy pozycja chłopek była zawsze tak dramatycznie zła, jak pisze Joanna Kuciel-Feydrzszak w „Chłopkach”?

Zapraszamy na debatę o tym jak wyglądało życie na polskiej wsi w dawnych wiekach, czym była chłopskość oraz skąd u nas w ostatnio tak wielkie nią zainteresowanie.

Uczestnicy:

Jaśmina Korczak-Siedlecka, pracowniczka naukowa NIH w Warszawie, autorka książki „Przemoc i honor w życiu społecznym wsi na Mierzei Wiślanej w XVI–XVII wieku”

Joanna Kuciel-Frydrzszak, autorka książki „Chłopki. Opowieść o naszych babkach”

Tomasz Wiślicz, historyk, autor „Upodobanie. Małżeństwo i związki nieformalne na wsi polskiej XVII–XVIII wieku. Wyobrażenia społeczne i jednostkowe doświadczenia”

Debatę prowadzi **Agnieszka Krzemińska**, tygodnik „Polityka”, gospodyni podcastu „Polityka o historii”.

Zbrodnia, przestrzeń i czas. O *genius loci* i czasie historycznym we współczesnym kryminale

sobota, 25.05.2024 godz. 14:00
IV p. PKiN, Forum w sali Broniewskiego

Po wielkiej fali historycznych kryminałów w literaturze europejskiej przyszedł czas na ich lokalne i regionalne zakotwiczenie. Zbrodnia otrzymała w ten sposób nowe usytuowanie w czasie i w przestrzeni. Jednocześnie coraz większą popularnością cieszą się metahistoryczne kryminały: ich fabuła rozgrywa się w teraźniejszości, ale jest powiązana z tłem historycznym miejsca i zdarzenia. Co powoduje dziś popularność i sukces tych kryminałów i co motywuje autorów do ich pisania? Czy istnieją specjalne strategie autorskie? A czy są miejsca i regiony szczególnie predysponowane do tego gatunku?

Uczestnicy:

Ryszard Ćwirlej (Poznań), dziennikarz, pisarz i wykładowca

Tomasz Duszyński (Kłodzko), pisarz, scenarzysta gier komputerowych

Piotr Schmandt (Wejherowo), pisarz, popularyzator historii oraz kultury Pomorza wschodniego i Kaszub

Prowadzenie: **Miloš Řezník** (Warszawa), historyk, Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie

Mychajło Mohylański. Pisarz i przemoc

sobota, 25.05.2024 godz. 17:00
IV p. PKiN, sala Kijów

Mychajło Mohylański (1873–1942) to jeden z twórców gatunku powieści intelektualnej w literaturze ukraińskiej XX wieku. Przyjaciół kijowskich „neoklasyków”, ważny krytyk literacki, któremu władze sowieckie zabroniły publikowania. Większość jego utworów była pisana do szuflady, podobnie jak prezentowany zbiór jego „Niepublikowanych nowel”, które odkrywają to zapomniane nazwisko. Prezentacja niedawno wydanych tekstów autora jest pretekstem do otwartej rozmowy o współczesnych wymiarach przemocy wobec pisarzy i kultury szczególnie podczas trwającej rosyjskiej inwazji na Ukrainę.

Uczestnicy:

Mykoła Riabczuk, ukraiński krytyk literacki, eseista, pisarz i tłumacz

Maciej Piotrowski, historyk i ukrajinoznawca, tłumacz literatury ukraińskiej

Viktorii Serhienko, historyczka, Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie

Prowadzenie: **Olena Ruda**, literaturoznawczyni, menedżerka kultury, dziennikarka i redaktorka Polskiego Radia dla Ukrainy